

آمادگی لازم جهت نمونه گیری

دستورالعمل جمع آوری ادرار ۲۴ ساعته

✓ نمونه ادرار ۲۴ ساعته برای تشخیص بسیاری از بیماری ها، مخصوصا بیماری های کلیوی مورد استفاده قرار می گیرد.

✓ نمونه باید دقیقا ۲۴ ساعت جمع آوری گردد. به همین منظور گالن هایی از سوی آزمایشگاه در اختیار شما قرار می گیرد که برخی از آنها حاوی موارد نگهدارنده مایع یا جامد است .

نکته مهم این است که شما نباید تحت هیچ شرایطی این مواد را خالی کرده یا آنها را بو کنید .

✓ برای جمع آوری ادرار ۲۴ ساعته ،هیچگاه از ظروفی غیر از ظرف هایی که آزمایشگاه در اختیار شما قرار می دهد استفاده نکنید .

✓ ضمنا رعایت موارد ذیل ضروری است :

○ در ابتدای جمع آوری نمونه، دفع ادرار را انجام داده و آن را دور بریزید زمان را دقیقا یادداشت کنید . مثلا ساعت ۷ صبح

○ به مدت یک شبانه روز (۲۴ ساعت) یعنی تا ساعت ۷ صبح فردا تمامی نوبت های دفع ادرار را در ظرف مخصوص جمع آوری کنید .

✓ آخرین نوبت دفع ادرار باید راس همان ساعتی که جمع اوری ادرار شروع شده بود انجام و در ظرف مخصوص جمع آوری نمونه ریخته شود

✓ در صورت امکان ادرار را مستقیما داخل گالن نریزید و از ظرف استریل ادرار جهت این کار استفاده نمائید.

✓ در طول جمع آوری ادرار باید ظرف جمع آوری دور از دسترس کودکان و در جای خنک (ترجیحا در یخچال) نگهداری شده و بلافاصله پس از اتمام کار به آزمایشگاه تحویل داده شود.

آزمایش پرولاکتین

پرولاکتین که از بخشی از مغز (هیپوفیز) ترشح می شود، هورمونی است که در طی دوره بارداری و شیردهی ۱۰ تا ۲۰ برابر افزایش می یابد. انجام این آزمایش در اختلالات هورمونی از جمله به هم خوردن نظم عادت ماهیانه در خانم ها و نیز بیماران مشکوک به تومور هیپوفیز کمک کننده است .

بیماران باید نکات زیر را پیش از انجام این آزمایش رعایت کنند:

- ✓ باید حداقل ۲ ساعت و حداکثر ۳ ساعت بعد از بیدار شدن از خواب نمونه خون بدهند.
- ✓ نمونه هایی که زودتر از این زمان تهیه شوند افزایش ناشی از خواب را نشان خواهند داد.
- ✓ در شب قبل از آزمایش ، لباس گشاد و راحت بپوشید و از پوشیدن لباس های تنگ خصوصا در ناحیه سینه و پستان اجتناب نمایید .
- ✓ معاینه و نیز تحریک پستان ها طی ۲۴ ساعت قبل موجب اشتباه در نتیجه آزمایش می شود .
- ✓ بیماران باید از نزدیکی و تماس جنسی در شب قبل خودداری کنند.
- ✓ طی ۱۲ ساعت قبل از انجام آزمایش از ورزش و فعالیت های شدید بدنی خودداری نموده و مصرف قرص های ضدبارداری، کلروپرومازین و متیل دوپا را پس از مشورت با پزشک معالج قطع نمایید.
- ✓ استرس در زمان انجام آزمایش خصوصا در طی ۳۰ دقیقه پیش از آن موجب نتایج اشتباه می شود، لذا بیماران باید استرس خود را در زمان آزمایش به حداقل برسانند.

شرایط بیمار برای آزمایش تحمل گلوکز OGTT

- ✓ بیمار باید در صورت امکان داروهایی که ممکن است بر تحمل گلوکز اثر گذار باشند را قطع نمایند. (با مشورت پزشک)
- ✓ آزمایش باید بعد از سه روز بدون هیچ محدودیت در رژیم غذایی (حداقل ۱۵۰ گرم کربوهیدرات روزانه) و فعالیت بدنی باید انجام شود .
- ✓ آزمایش بعد از ۸-۱۴ ساعت ناشتایی بر روی بیماران سرپایی قابل انجام است . بیمار در فواصل نمونه برداری ها باید در وضعیت نشسته قرار گرفته و از کشیدن سیگار خودداری نماید .
- ✓ آزمایش تحمل گلوکز را نباید بر روی بیماران بستری در بیمارستان ، بیماران غیر فعال و نیز بیماران با بیماری حاد انجام داد.
- ✓ آزمایش ساعت ۷-۹ صبح شروع شده و بعد از گرفتن نمونه ناشتا، هر ۶۰ دقیقه تا ۳ ساعت پس از میل نمودن محلول قندی، آزمایش تکرار می گردد.
- ✓ برای آقایان و خانم های غیرباردار میزان قندی که برای آزمایش تحمل گلوکز باید میل گردد ۷۵ گرم و برای کودکان ۱/۷۵ گرم به ازای هر کیلوگرم وزن بدن (ماکزیمم تا ۷۵ گرم) است .
- ✓ در عرض ۵ دقیقه محلول قندی مذکور را میل نمایید .
- ✓ بیمار باید در فاصله بین خونگیری ها در محیط آزمایشگاه حضور داشته باشد و بدون استرس از پیاده روی و ورزش و همچنین خوردن و آشامیدن و مصرف دخانیات خودداری کنید .
- ✓ بدیهی است مصرف آب بلامانع می باشد .

آزمایش PSA

آزمایش PSA برای تشخیص زودرس بزرگی و سرطان پروستات استفاده می شود. انجام این آزمایش از اواسط دهه چهارم زندگی بطور منظم و حداقل سالی یکبار در آقایان توصیه می شود.

- ✓ یک هفته قبل از انجام آزمایش باید معاینه پروستات یا نمونه برداری و بیوپسی از آن نداشته باشید .
- ✓ یک هفته قبل از انجام آزمایش نباید معاینه مقعد داشته باشید .
- ✓ رادیوتراپی و داروهایی نظیر تستوسترون هم می تواند موجب افزایش این آزمایش گردد. در این صورت آزمایشگاه یا پزشک معالج تان را مطلع نمایید.
- ✓ ۴۸ ساعت قبل از انجام آزمایش، انزال یا مقاربت و نیز دوچرخه سواری نداشته باشید.
- ✓ در صورتی که اخیراً از پروستات ، سونوگرافی کرده اید آن را به مسئول آزمایشگاه ارائه دهید .

آزمایشگاه غربالگری چالش گلوکز GCT

خانم ها در دوران بارداری ممکن است به دیابت بارداری مبتلا شوند. یکی از آزمایش های اولیه برای تشخیص این گروه از بیماران ، آزمایش چالش گلوکز است که در واقع چگونگی پردازش قند توسط بدن شما ارزیابی می کند. این آزمایش معمولاً در هفته ۲۶ الی ۲۸ بارداری درخواست و انجام می شود. جهت انجام آزمایش رعایت نکات ذیل الزامی است :

- ✓ هیچگونه آمادگی قبلی، قبل از انجام آزمایش از جمله ناشتا بودن لازم نیست.
- ✓ در هنگام مراجعه به آزمایشگاه از شما درخواست خواهد شد که محلول گلوکز آماده شده توسط پرسنل آزمایشگاه را بطور کامل بنوشید (۵۰ گرم گلوکز در یک لیوان آب)
- ✓ سپس دقیقاً پس از یک ساعت از نوشیدن محلول گلوکز، نمونه خون از شما گرفته شده و میزان قند خون تعیین می گردد.

کشت ادرار در نوزادان دختر

◀ ابتدا وسایل زیر را از قبل تهیه و آماده نمایید .

- ۱- یک بسته دستمال توالت جهت تمیز کردن ناحیه تناسلی
- ۲- یک کیسه جمع آوری نمونه ادرار **urin bag**
- ۳- یک ظرف پلاستیکی استریل برای نگهداری و انتقال نمونه ادرار به آزمایشگاه

◀ دستورالعمل :

- ✓ ناحیه تناسلی طفل یا نوزاد را تمیز نمایید .
- ✓ اجازه دهید تا ناحیه تمیز شده خشک شود .
- ✓ برای خشک کردن سریع به اطراف ناحیه تمیز شده کاغذ یا دستمال توالت نکشید.
- ✓ کیسه مخصوص جمع آوری ادرار نوزادان یا اطفال را به طور محکم به ناحیه تناسلی کودک بچسبانید.
- فورا پس از ادرار نمودن نوزاد (کودک) به داخل کیسه جمع آوری ، کیسه را از ناحیه تناسلی کودک جدا کرده و در داخل ظرف قرار دهید .
- ✓ توجه نمایید که روی ظرف جمع آوری ادرار برچسب نان و نام خانوادگی ، شماره بیمار و نوع نمونه نیز الصاق شده باشد .
- ✓ نمونه تهیه شده فورا پس از جمع آوری در یخچال قرار داده شود و در همان روز به آزمایشگاه تحویل داده شود.

آزمایش بررسی نمونه خون در مدفوع

گاهی اوقات خونریزی های مختصری در بخش های مختلف دستگاه گوارش اتفاق می افتد که به علت کم بودن با چشم دیده نمی شود . بنابراین باید با روش های آزمایشگاهی تشخیص داده شود . بهتر است این آزمایش در ۳ نوبت انجام شود .

برای انجام این آزمایش باید نکات زیر را رعایت نمائید :

- ✓ ۴۸-۷۲ ساعت پیش از آزمایش و در طی دوره جمع آوری نمونه مدفوع از خوردن گوشت قرمز، گوشت سفید (مرغ و ماکیان)، ماهی، شلغم و تربچه خودداری نمایید .
- ✓ مصرف قرص های آهن و فر فولیک، کپسول هماتینیک و ففول، ایندومتاسین ، گلشیسین، اسپیرین ، بروفن ، کورتون ها و ویتامین C باید ۴۸ ساعت پیش از انجام آزمایش قطع شود.
- ✓ در صورت داشتن سابقه خونریزی از لثه، ۴۸ ساعت پیش از انجام آزمایش از مسواک زدن و کشیدن نخ دندان اجتناب نمایید .
- ✓ نمونه باید سریعاً به آزمایشگاه تحویل داده شود.
- ✓ نمونه مدفوع نباید با ادرار یا سایر مواد آلوده شود.